

УДК 339.9

Ярошовець К. І.,*студент Національного університету “Острозька академія”**Науковий керівник:**ст. викл. Топішко Н.П.*

МІЖНАРОДНЕ ПРИКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ З КРАЇНАМИ ЄС: СТАН ТА ПРОБЛЕМИ

Для України національне господарство якої відстає за рівнем розвитку від економіки держав-сусідів, особливо країн Євросоюзу, великого значення набуває міжнародне співробітництво, спрямоване на усунення як економічних, так і соціальних диспропорцій розвитку. У просторі міжнародних відносин набуток є система прикордонного співробітництва України і країн ЄС, яка незважаючи нінащо довела свою життєздатність і сьогодні, після тимчасового спаду, піднімається базуючись на якісно нових засадах і в нових організаційних формах – прикордонного співробітництва та єврорегіонів.

У даному дослідженні ми розглянемо прикордонне співробітництво, як явище світового масштабу. Зробивши глибокий науковий аналітичний аналіз громіздких проблем ми дійшли до висновків, що прикордонні області, при умові що вони стають територіями – мостами, спроможні значно зміцнити державу в цілому.

Прикордонне співробітництво України з країнами Східної Європи знайшло своє відображення у науковій літературі. До цієї теми звертались Н.А. Мікула, І.В. Студенніков, С.П. Глінкіна, Л.Б. Вардомський, Д.М. Давидов, В. Гудак.

Термін “прикордонне співробітництво” є не тільки найбільш часто вживаним, а й складним поняттям. Деякі автори ототожнюють прикордонне і транскордонне співробітництво. Більшість країн-сусідів України, за основний напрямок активізації міжнародної співпраці мають прикордонне співробітництво, яке є дієвий засобом, щодо стимулювання інтеграційних процесів активізації господарських та соціальних систем, у першу чергу прикордонних регіонів.

ЄС наблизився до границь України, шість областей України мають спільний кордон з Польщею, Словаччиною, Угорщиною і

Румунією. Основним завданням прикордонного співробітництва в Європейському Союзі є підвищення конкурентоспроможності прикордонних регіонів в глобальній економіці, забезпечення стійкого економічного зростання при зближенні показників соціально-економічного розвитку регіонів-партнерів. Для України транскордонне співробітництво з країнами ЄС дає багато переваг: одержання певних інвестицій і технологій; активне включення в процеси європейської інтеграції; впровадження європейських технологій управління регіональним розвитком; ефективне вирішення соціальних, екологічних, інфраструктурних проблем. Система міжнародного співробітництва України і ЄС не може забезпечити широку модернізацію економіки, але вона створює для цього передумови інституціональні та інфраструктурні, також допомагає в розробляти плани регіонального розвитку. Особливістю прикордонного співробітництва України і ЄС є організуюча функція органів влади регіонів і місцевого самоврядування на основі договорів з аналогічними територіальними органами влади сусідніх країн. Також, важливу роль у прикордонному співробітництві відіграє інституціональна система, одним з головних інститутів якої виступають євро регіони, які створюються для розвитку взаємних зв'язків і ефективного вирішення конкретних завдань у галузі економіки, охорони навколишнього середовища, культури, освіти... Участь в утворенні єврогіона дає можливість розв'язання проблем розвитку прикордонних територій на місцевому рівні. Територіальними утвореннями, до яких входять прикордонні території України та країн Європейського Союзу, являються: "Буг", "Карпати", "Верхній Прут", "Нижній Дунай".

В рамках Європейського інструменту сусідства та партнерства 2007–2013 років окремо виділяються програми прикордонного співробітництва, що передбачають співробітництво на регіональному рівні між країнами-партнерами і країнами-членами ЄС. Відповідно до затверджених Європейською Комісією Стратегії прикордонного співробітництва та Індикативної програми з прикордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства та партнерства Україна бере участь у наступних програмах: "Україна – Польща – Білорусь"; "Україна – Угорщина – Словаччина"; "Україна – Румунія – Республіка Молдова; "Басейн Чорного моря".

Зростання обсягів інвестицій, що надходять в країну, сприяє активізації зовнішньої торгівлі, забезпечує структурні зрушення в економіці України та поліпшення якісних показників на мікро- та макрорівнях, що підвищує здатність економіки країни чинити опір

руйнівному впливу зовнішнього середовища та ефективність функціонування. Не дивлячись на порівняно низьку продуктивність єврорегіонів, що спричинена численними проблемами, прикордонне співробітництво в рамках єврорегіонів залишається актуальним, бо Україна прагне брати активну участь у процесах європейської інтеграції.

Отже, під прикордонним співробітництвом мають на увазі процес, за якого активно використовуються переваги сусідства для вирішення проблем повсякденного життя й перспективного соціально-економічного розвитку кожної з країн учасниці. Українська держава, що проголосила євроінтеграційний курс і входить у цивілізований світ як повноправний партнер. Саме тому із свого історичного минулого, Україна повинна взяти у нову Європу все позитивне, що було здобуто навіть в умовах командно-адміністративної системи. Для розвитку міжнародного прикордонного співробітництва України з країнами ЄС необхідним є чітке формулювання теоретичних та практичних засад міжнародної співпраці, розробка законодавчо-нормативних документів, що регламентують діяльність суб'єктів господарювання, визначають мету цієї діяльності.

Література:

1. Гарагонич В.В. “Прикордонне співробітництво України з країнами Центрально-Східної Європи та його значення для розвитку транскордонної співпраці на сучасному етапі”, 2010 р.
2. Чуприна О.О. “Прикордонне співробітництво регіонів: сучасні тенденції розвитку”, 2011 р.
3. Студенніков І. Транскордонне співробітництво та його роль в процесі європейської інтеграції України // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. – Вип. 15. – К., 2006. – С. 309-322.
4. Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.